

MEMÒRIA DE LES ACTIVITATS DE LA REIAL ACADÈMIA DE MEDICINA DE CATALUNYA (2007)

Excel·lentíssim Sr. President,
Il·lustres Autoritats Acadèmiques i Polítiques,
Molt Il·lustres Senyores i Senyors Acadèmics,
Senyores i Senyors,

La memòria d'activitats dels cursos acadèmics 2007 que a continuació exposaré, consta dels següents capítols:

- 1- Moviment del personal acadèmic. Baixes i ingressos d'acadèmics.
- 2- Sessions científiques.
- 3- Premis de l'Acadèmia.

1. MOVIMENT DEL PERSONAL ACADÈMIC:

L'any 2007 hem hagut de lamentar la pèrdua de dos acadèmics numeraris: els Molt Il·lustres Doctors Josep Antoni Salvà i Miquel i Jordi Gras i Riera, ; també la de quatre acadèmics corresponents: els doctors Carlos Oliveras de la Riva, Ramon Jordi González, Josep M. Sánchez Ripollés i Isidre Claret Corominas.

BAIXES: IN MEMORIAM

El Dr. **Josep Antoni SALVÀ i MIQUEL**, va néixer a Berga el 3 de març de 1918, fill d'un funcionari judicial; va morir a Barcelona el 28 de maig de 2007.

Ha ocupat molts llocs directius a l'Acadèmia, havent estat president, substituïnt al Dr. Josep Laporte, durant poc temps.

Va ingressar a l'Acadèmia el 27 d'octubre de 1974, amb un discurs sobre "*Medicación antihipertensiva. Evolución farmacológica de una terapéutica eficaz*", que fou contestat pel doctor Francisco García Valdecasas. També va llegir la lliçó Inaugural del curs 1996.

Igualment va ser membre de la Reial Acadèmia de Farmàcia i president, després de l'etapa del doctor Sabater, fins el seu pas com a acadèmic emèrit.

Salvà va treballar durant molts anys a la càtedra de Farmacologia de la UB, essent el primer deixeble del doctor Valdecasas que va guanyar una càtedra, la de Cadis l'any 1965. Ben aviat va passar a València i a l'Autònoma de Barcelona, recent creada; allà fou degà de Medicina i vicerector.

Després passà a la Universitat de Barcelona, la vella Facultat del carrer Casanova, on fou també degà.

Va ser durant alguns anys delegat del Ministeri de Sanitat a

Barcelona, essent responsable de la gestió d'una quantitat important de recursos.

Salvà va fer recerca en molts camps de la farmacologia, principalment en el tractament d'alteracions de la pressió arterial, tema que coneixia molt a fons. Igualment va fer recerca en l'estudi de fisiologia i farmacologia del sistema nerviós vegetatiu.

Per últim, cal remarcar l'extraordinària personalitat de Salvà, dotat d'un bon humor, que podríem dir-ne congènit, que el feu un dels professors més ben acceptats a les quatre facultats en que fou Catedràtic.

El Dr. **Jordi GRAS i RIERA** va morir el 30 de novembre de 2007, a Barcelona.

El Dr. **Carlos OLIVERAS DE LA RIVA**, va néixer a Barcelona el 2 de gener del 1914 i morí en aquesta ciutat el 2007.

Va fer la carrera de Medicina en la primera Universitat Autònoma de Barcelona, assolint la llicenciatura l'any 1940.

Va ser metge assistent a l'Institut Neurològic Municipal de Barcelona (1940-1941), aleshores dirigit pel Dr. Rodríguez Arias. Després fou becari del Consell d'Investigacions Científiques a Madrid treballant amb l'eminent històleg i deixeble de Santiago Ramon i Cajal, el Professor Fernando de Castro (1942-1943). En aquesta ciutat va aprendre psiquiatria amb el professor López Ibor i clínica mèdica amb el professor Jiménez Díaz.

L'any 1944, torna a Barcelona i se li confia la direcció del dispensari de Neurologia de la Clínica Mèdica C (prof. Gibert Queralto).

L'any 1947 fa una estada amb el professor Persival Bailey, director de l'Institut de Neurologia de la Universitat de Illinois (USA). Gràcies al seu aprenentatge amb el doctor de Castro i amb el doctor Persival Bailey, obtingué una sòlida formació neuropatològica que li va permetre una estreta i fructífera col·laboració amb el Dr. Adolfo Ley, cap de Neurocirurgia de l'Hospital Clínic. Per això, a la seva reincorporació en aquest hospital (1944), a més de ser l'encarregat de la Neurologia a la Clínica Mèdica C., va ser nomenat consultor neuropatòleg del Servei de Neurocirurgia.

Fou cap de Servei de Neurologia de l'Hospital Clínic des de l'any 1972 fins el 1981, any de la seva jubilació.

El Dr. Oliveras de la Riva ha estat una persona amable, de tracte exquisit; era un gran senyor de la Neurologia.

Ha sigut un dels pocs neuròlegs espanyols que a més a més de ser un clínic excel·lent, dominava també la neuropatologia.

El Dr. **Ramon JORDI i GONZÁLEZ** va néixer a Barcelona el 3 de desembre de 1926.

Va estar matriculat a la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona des de l'any 1945/46 fins l'any 1950/51 quan obté la llicenciatura de farmàcia.

El 12 d'octubre de 1952 es constitueix com a director tècnic i propietari dels "*Laboratoris Tura, Jordi i Cia.*", d'especialitats veterinàries, essent-ho fins l'any 1975.

L'any 1955 passa a ser propietari titular d'oficina de farmàcia.

L'any 1962, per designació de la Junta de Govern del Molt Il·ltre. Col·legi de Farmacèutics de Barcelona, passa a formar part de la comissió destinada a impulsar la reorganització de "*Circular Farmacèutica*", publicació feta pel mateix Col·legi.

Acadèmic Numerari de la Reial Acadèmia de Farmàcia de Barcelona des del 27 de març de 1969 (medalla nº 17), va passar a Emèrit l'any 2001. Fou també Acadèmic Corresponent nacional de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya des de 1979, membre de la "*Sociedad Española de Historia de la Farmacia*", de la "*Société d'Histoire de la Pharmacie*", de l' "*American Institute of the History of Pharmacie*", de la "*Sociedad Internacional de Historia de la Farmacia*", membre Soci Corresponent de la "*Acadèmia Italiana di Storia della Farmacia*" i de la "*Société Suisse d'Histoire de la Pharmacie*".

Ha publicat 17 llibres, 33 articles en revistes científiques i més de 280 articles d'investigació de la Història de la Farmàcia, a més de 900 articles en premsa professional i política, reportatges, necrològiques, articles de divulgació històrica, crítica de llibres, etc.

El Dr. **Josep M. SÁNCHEZ i RIPOLLÈS**, va néixer a Egea de los Caballeros (Saragossa) el 4 de febrer de 1945.

Es va llicenciar en medicina l'any 1970 a Saragossa i obtingué el doctorat a Barcelona l'any 1988.

Va ser adjunt del Servei de Medicina Interna de l'Hospital Joan XXIII de Tarragona, des de 1977.

Durant deu anys (1979 fins 1990) va ser professor associat de Patologia General de la Facultat de Medicina de Reus i del 1991-92, professor associat d'Història de la Medicina, també a Reus.

El 2002 fou president de la Societat Catalana d'Història de la Medicina.

Va formar part de la comissió de bioètica del Col·legi de Metges de Tarragona, i de la comissió de docència de l'hospital Joan XXIII.

Investigant a l'arxiu parroquial d' Alcover va trobar documentació familiar de Pere Güell, que fou el primer president de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, i va publicar un treball.

Va dirigir 4 tesis doctorals, va publicar 8 llibres i 4 números de la sèrie "*Ecos de Musa*".

El Dr. **Isidre CLARET i COROMINAS**, va néixer a Barcelona l'any 1926, fou un dels capdavanters de la cirurgia infantil moderna sent el primer cirurgià espanyol en operar amb èxit una atrèsia d'esòfag.

Va ser cofundador l'any 1960 de la Clínica Teknon, i cap del Servei

de Cirurgia Infantil a l'Hospital Clínic, a l'Hospital Sant Joan de Déu i al Centre de Nadons de la Diputació Provincial de Barcelona.

També va ser professor titular de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona.

Va participar en el contingent mèdic de la Guerra del Golf, l'any 1991 exercint la seva professió en un petit hospital de Lunsar a Sierra Lleona.

Ha rebut molts reconeixements entre els quals destaquen la Gran Creu Francesc Macià, la Medalla i Placa Josep Trueta i el Premi Virgili de la Societat Catalana de Cirurgia.

També va ser membre del consell assessor de la Fundació "*Ajudant a Ajudar*" que té l'objectiu de promoure la solidaritat mitjançant l'aplicació de les noves tecnologies respectant les identitats culturals.

INGRESSOS:

Acadèmics Numeraris:

Dr. Antonio BAYÉS de LUNA (recepció 17-VI-07)

Dr. Ramon SEGURA i CARDONA (electe 12-VI-07)

Dr. Jaume BECH i BORRÀS (electe 23-X-07)

Acadèmics Corresponents, per premi

(nomenament 28-I-07):

Dr. Joan PUJOL i ROS

Dra. Helena VALLVERDÚ i CARTIÉ

Dr. Manuel SARRÓ i PALAU

Dr. Humberto VILLAVICENCIO i MAVRICH

Dr. Anastasio MONTESINOS i BAILLO

Dr. Josep COMET i BATLLE

Dr. Enrique PIERAS i AYALA

Dr. Mª José SOLER i ROMEO

Acadèmics Corresponents, per elecció:

Dr. Josep M. CASANOVA i SEUMA (Ple 20-III-07)

Dra. Rosa M. MARTÍ i LABORDA (Ple 20-III-07)

Dr. Armand ROTLLAN i VERDAGUER (Ple 20-III-07)

Dr. Josep CAMPISTOL i VILA (Ple 20-III-07)

Dr. Joan VILALTA i FRANCH (Ple 20-III-07)

Dr. Jordi PUJIULA i RIBERA (Ple 20-III-07)

Acadèmics Corresponents estrangers:

Dr. Giorgio BRUNELLI

Dr. W. RICHARDS

Dr. Daniel C. BATLLE (E. U. A. Ple 23-X-07)

Dr. Lluís DELCLÒS SOLER (E. U. A., Ple 23-X-07)

Dr. Juan Carlos KASKI (Argentina, Ple 23-X-07)

Dr. Rubén LISKER (Mèxic, Ple 23-X-07)

Dr. Manuel H. RUIZ de CHÁVEZ GUERRERO (Mèxic, Ple 23-X-07)

Dr. Norberto TREVIÑO GARCÍA MANZO (Mèxic, Ple 23-X-07)

Acadèmics d'Honor

Dr. Carlos CORDON i CARDO (E.U.A., recepció 27-II-07)

Dr. Umberto VERONESI (Itàlia, recepció 16-X-07)

2. MEMÒRIA DE LES ACTIVITATS CIENTÍFIQUES DE LA REIAL ACADÈMIA DE MEDICINA DE CATALUNYA, L'ANY 2007

Durant l'any 2007 la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya ha realitzat les següents sessions científiques:

1. El 16 de gener, dins de la sèrie de sessions dedicades a Col·loquis sobre temes d'actualitat sanitària, se celebrà el col·loqui amb la col·laboració de la APEI-PRTV (Associació Professional d'informadors de Premsa, Ràdio i Televisió), sobre el tema "*Multimèdia i Medicina: com es tracten les notícies mèdiques a la premsa, ràdio i televisió*", moderat per l'acadèmic numerari doctor Francesc Solé Balcells i el Sr. Jordi Arandes (President de la APEI-PRTV) i amb intervenció de Sr. Joan Oliver (periodista de l'AVUI), Sr. Màrius Beut (locutor de Radio Cope-Miramar), Sr. Josep Cuní (presentador de TV3) i els acadèmics numeraris doctors Ramon Trias Rubiès, Ciril Rozman Borstnar i Miquel Vilardell Tarrés.

2. El 28 de gener, solemne Sessió Inaugural de curs, a l'amfiteatre Gimbernat, amb la lectura de la memòria de secretaria i la lliçó d'obertura de curs, a càrrec del doctor Jacint Corbella, sobre el tema "*Els Tòxics en el medi. Enfocament actual del risc i la patologia*".

També es feu la cerimònia de lliurament dels premis als guanyadors de la convocatòria de l'any 2006 i es va convocar els corresponents a l'any 2007.

3. El 27 de febrer, sessió extraordinària per a la recepció com Acadèmic d'Honor del doctor Carlos Cordón que va dissertar sobre el tema "*Avenços en el diagnòstic i pronòstic del càncer*". En finalitzar l'acte li va ser lliurat el diploma.

4. El 6 de març, dins de la mateixa sèrie de Col·loquis se celebrà el dedicat al tema "*Controvèrsia: L'agulla de la balança. L'equació risc/benefici en Medicina*" moderat per l'acadèmic numerari doctor Josep M. Mascaró Ballester i com a ponents els doctors José Muñoz Gómez, Antoni Bayés de Luna, Xavier Forn Dalmau, Àngel Ballabriga Aguado i amb un comentari final del doctor Josep M. Mascaró Ballester.

5. El 24 d'abril, sessió de recepció dels acadèmics corresponents doctors Humberto Villavicencio Manich i Josep Comet Batlle que van dissertar respectivament sobre els temes "*El futur de la Urologia. Noves tendències tecnològiques diagnòstic-terapèutiques mínimament invasives*" i "*Valor de l'espectroscòpia de ressonància magnètica endorectal en el diagnòstic en el càncer de pròstata*".

6. El 8 de maig, col·loqui sobre el tema "*La Medicina una professió en transformació accelerada. La Medicina vol seguir sent una professió?*", moderat pels doctors Josep Carreras Barnés i

Arcadi Gual Sala i com a ponents els doctors Albert Oriol Bosch, Josep A. Rodríguez Díaz, Boi Ruiz García, Helios Pardell Alentà, Joaquim Tornos Mas i Albert Jovell Fernández.

7. El 22 de maig, sessió ordinària en la qual el doctor Pedro Rodríguez Baldonado va dissertar sobre el tema: "*Misión sanitaria en Afganistán*".

8. El 5 de juny, sessió commemorativa del 50è aniversari de la Societat Catalana de Medicina i Seguretat en el Treball, amb la intervenció dels doctors Jacint Corbella i Manuel Baselga Monte que van dissertar respectivament sobre els temes: "*Alguns antecedents històrics de la Medicina del Treball a Catalunya (segles XVIII-XIX)*" i "*La Medicina del Treball a Catalunya en els últims cinquanta anys*".

9. El 17 de juny, sessió pública extraordinària per a la recepció de l'Acadèmic electe doctor Antoni Bayés de Luna el qual va llegir el discurs "*Què ha de tenir en compte la joventut per prendre la decisió de ser metge. Paper de les Reials Acadèmies de Medicina*". Li respongué l'acadèmic numerari doctor Miquel Torner i Soler.

10. El 19 de juny, XVIIè. Curs sobre "*L'Humanisme en Medicina*" amb el tema "*El maltractament del personal sanitari*" dirigit pel doctor Antoni Caralps i Riera, amb la participació de Guillem Oteros (advocat del Col·legi de Metges de Barcelona) i Cristina Urios (professora de la UAB).

11. El 9 d'octubre, sessió ordinària coordinada per l'acadèmic numerari Dr. Trias Rubiès, amb la participació dels ponents Dr. Borja F. Corcóstegui amb el tema "*Cooperació en oftalmologia a través de Ulls del Món*" i el Dr. Mariano Ubach i Servet amb el tema "*L'ensenyament de la medicina en el tercer món. L'experiència de la República del Txad*".

12. El 17 d'octubre, en una acte celebrat a Lleida, el president de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, doctor Jacint Corbella, va fer entrega al doctor Umberto Veronesi del diploma d'Acadèmic d'Honor d'aquesta Institució.

13. El 6 de novembre, se celebrà sessió necrològica en record de l'acadèmic numerari últimament traspassat, doctor Josep Antoni Salvà i Miquel. La necrològica va ser llegida per l'acadèmic numerari doctor Josep M. Massons i Esplugas.

14. El 18 de desembre, XVIIIè Curs sobre "*L'Humanisme en Medicina*" amb el tema "*Sobre el patiment*" dirigit i moderat per l'acadèmic numerari doctor Antoni Caralps Riera i la senyora Maria Casado (directora de l'Observatori de Bioètica i Dret de la UB), amb la intervenció del doctor Xavier Gómez Batista amb el tema "*Resultats actuals de les cures paliatives*", el doctor Ll. Cabré amb "*Limitacions del tractament del malalt crític a les cures intensives*" i la doctora Lydia Buisán amb "*El metge i el morir*".

3. PREMIS CONCEDITS DURANT L'ANY 2007

I. PREMI EN HONOR DE L'ACADÈMIC DR. SALVÀ i CAMPILLO.

Declarat desert per majoria.

II. PREMI DE MEDICINA i SANITAT COMARCALS.

Atorgat al treball presentat sota el lema "Arxius parroquials".

Tema: "Aspectes sanitaris dels arxius parroquials de Vilafranca del Penedès (segles XVII-XVIII)".

Autor: Alvaro Vera i Granados

El premi comporta el nomenament d'acadèmic corresponent.

III. PREMI DE LA REIAL ACADÈMIA DE MEDICINA DE CATALUNYA.

Concedit a la millor Tesi Doctoral presentada i llegida en alguna de les Facultats de Medicina dins l'any 2006.

Atorgat al treball "La depressió en pacients amb neoplàsia hematològica".

Autor: Jesús Martí Prieto i Vives

El premi comporta el nomenament d'acadèmic corresponent.

IV. PREMI DEL Dr. LLUÍS SAYÉ.

Atorgat al treball presentat sota el lema "Ciència, País, Caritat".

Tema: "El Dr. Carles Soler i Dopff, Acadèmic i Metge Noucentista".

Autor: Ferran Sabaté i Casellas

El premi comporta el nomenament d'acadèmic corresponent.

V. PREMI DE LA FUNDACIÓ CATALANA DE TRASPLANTAMENT.

Atorgat al treball "HGF gene therapy attenuates renal allograft by preventing the profibrotic inflammatory-induced mechanisms".

Primera signant: Immaculada Herrero i Fresneda

El premi comporta el nomenament d'acadèmica corresponent de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya. A part està dotat per la Fundació Catalana de Trasplantament amb Mil cinc-cents euros que es lliuraran en un proper acte.

Ramon Trias i Rubiès

Secretari General

28 de gener de 2008